

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут оперативно-рятувальних сил

Кафедра психології діяльності в особливих умовах

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОТЕРАПІЯ ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЙ
циклу обов'язкової професійної підготовки
за освітньо-професійною програмою «Робота з персоналом»
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 053 «Психологія»

Рекомендовано кафедрою психології
діяльності в особливих умовах
на 2025-2026 навчальний рік.
Протокол від _____ 2025 №__

Силабус розроблено відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Психотерапія персоналу організацій»

2025 рік

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

1. Анотація

Навчальний курс передбачає формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для здійснення психотерапевтичної роботи в організаційному середовищі. У межах дисципліни розглядаються основні напрями та підходи сучасної психотерапії, їх застосування у контексті професійної діяльності, міжособистісних взаємин і психологічного клімату трудових колективів. Особлива увага приділяється аналізу причин професійного вигорання, емоційного виснаження, конфліктів та кризових станів працівників, а також методам їх психотерапевтичної корекції та профілактики. Розглядаються питання розвитку емоційного інтелекту, саморегуляції, професійної рефлексії й психологічної культури керівників і працівників організацій. Вивчення дисципліни забезпечує інтеграцію теоретичних знань із практичними вміннями організації психотерапевтичного супроводу персоналу, сприяє підвищенню психологічної безпеки трудових колективів, формуванню навичок ефективної взаємодії, стресостійкості та гармонізації професійного середовища.

2. Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Амурова Яна Володимирівна, доцент кафедри психології діяльності в особливих умовах навчально-наукового інституту оперативно-рятувальних сил, доктор філософії з психології
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, кабінет 213. Номер телефону: 0979788935
E-mail	amurova_yana@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	Глибинна психологія, групова психокорекція, психоаналіз, психологічне консультування, особливості тренінгової роботи, психомалюнок та його використання в психологічній практиці
Професійні здібності	Навички навчання та викладання; організація та проведення наукових досліджень; ведення тренінгових груп та груп глибинної психокорекції за методом АСПП; здійснення психологічного консультування з використанням психомалюнку
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Доктор філософії з психології. Автор та співавтор понад 35 наукових публікацій у вітчизняних та міжнародних виданнях.

3. Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті інституту (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/time-table/student>). Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру у час, який попередньо погоджується з викладачем.

4. Мета вивчення дисципліни

Полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системи знань, умінь і навичок, необхідних для здійснення психотерапевтичного супроводу працівників організацій, профілактики професійного вигорання та відновлення психологічного благополуччя персоналу. Вивчення дисципліни спрямоване на розвиток здатності діагностувати психологічні проблеми у трудовому середовищі, добирати адекватні психотерапевтичні методи й техніки для роботи з індивідуальними та груповими запитами, а також створювати умови для підтримання позитивного соціально-психологічного клімату й підвищення ефективності професійної діяльності.

5. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна, вечірня)
Статус дисципліни	Обов'язкова професійна
Навчальний рік	2025-2026
Семестр	8
Обсяг дисципліни:	
в кредитах ЄКТС	4,5
загальна кількість годин	135
кількість модулів	1
Розподіл часу за навчальним планом (в годинах):	
лекції	24
практичні заняття	36
семінарські заняття	-
самостійна робота (годин)	75
індивідуальні завдання	на вибір
Форма підсумкового контролю	іспит

6. Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити: психологія професійної деформації та деструкцій, психологічне консультування персоналу організацій, навчальна практика.

Постреквізити: психологія здоров'я та психосоматика, переддипломна практика.

7. Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Робота з персоналом» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

— досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	Абревіатура
Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).	ПР 9

Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	ПР 13
Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	ПР 16
Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.	ПР 18
Розуміти організаційно-психологічні особливості виконання професійної діяльності в повсякденних, кризових та екстремальних ситуаціях персоналу організацій.	ПР 24

– формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	Абревіатура
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 1
Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ЗК 7
Навички міжособистісної взаємодії.	ЗК 8
Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т. ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).	СК 8
Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.	СК 9
Здатність дотримуватися норм професійної етики.	СК 10
Здатність виявляти і вирішувати організаційні проблеми та завдання організацій детерміновані психологічними факторами.	СК 12
Здатність здійснювати психологічне вивчення і оцінку персоналу організацій, формулювати обґрунтовані висновки та пропозиції.	СК 13
Здатність здійснювати психологічний супровід професійної діяльності персоналу організацій з урахуванням організаційно-психологічних особливостей професійної діяльності.	СК 14

8. Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. ПСИХОТЕРАПІЯ ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЙ

Змістовий модуль 1. Основи психотерапевтичної практики

Тема №1. Поняття про психотерапію

Література: [Баз.: 1, 3, 5. Доп.: 2-7, 11].

Тема №2. Теоретичні основи психотерапії персоналу організацій

Література: [Баз.: 1, 2, 3, 4. Доп.: 2-7, 12].

Тема №3. Психодинамічний напрямок психотерапії	16	4	4	-	8	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
Тема №4. Когнітивно-біхевіоральний напрямок психотерапії	16	4	4	-	8	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
Тема №5. Гуманістичний напрямок психотерапії	14	2	4	-	8	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
Тема №6. Основи гештальт-терапії	14	2	4	-	8	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
Тема № 7. Екзистенційна терапія	14	2	4	-	8	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
Тема № 8. Тілесно-орієнтований напрям психотерапії	14	2	4	-	8	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
Тема № 9. Ігрова та арт-терапія	18	4	6	-	8	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	106	20	30	-	56	-
Підсумкова модульна робота	5	-	2	-	3	письмові завдання
Іспит	-	-	-	-	-	-
ВСЬОГО	135	24	36	-	75	-

* Примітка: самостійна робота здійснюється за методичними рекомендаціями щодо організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Психотерапія персоналу організацій».

10. Орієнтовна тематики індивідуальних завдань

Індивідуальні завдання можуть виконуватись здобувачами як під час семінарських занять, так і під час самостійної роботи. Формами виконання індивідуальних завдань є: написання рефератів, есе, дайджесту, аналітичного огляду, аналізу практичних та проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень тощо.

Тематика індивідуальних занять, що наведена у програмі є орієнтовною. Здобувачам надається право вільного вибору теми індивідуальної роботи, що повинна відповідати таким критеріям як: актуальність та відповідність завданням навчальної дисципліни.

Детальний опис форм, вимоги до виконання та критерії оцінювання індивідуальних завдань здобувачів викладені у методичних вказівках до виконання індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на кафедрі психології діяльності в особливих умовах.

1. Охарактеризуйте сутність і завдання психотерапії персоналу організацій.

2. Проаналізуйте основні підходи та моделі психотерапії у сфері організаційної психології.

3. Дослідіть роль психотерапії в профілактиці професійного вигорання.

4. Охарактеризуйте психологічні фактори, що впливають на психічне здоров'я працівників.

5. Проаналізуйте поняття «корпоративне здоров'я» та шляхи його підтримки засобами психотерапії.
6. Дослідіть методи психотерапевтичної роботи з персоналом у кризових ситуаціях організації.
7. Охарактеризуйте психотерапевтичні методи подолання конфліктів у колективі.
8. Проаналізуйте значення індивідуального консультування в системі психотерапії персоналу.
9. Розкрийте специфіку групової психотерапії для колективів організацій.
10. Охарактеризуйте методи арт-терапії у роботі з персоналом.
11. Проаналізуйте використання тілесно-орієнтованої терапії для зниження рівня стресу працівників.
12. Охарактеризуйте підходи до психотерапевтичної підтримки керівників організацій.
13. Дослідіть роль психотерапії у формуванні лідерського потенціалу персоналу.
14. Проаналізуйте вплив корпоративної культури на психологічне благополуччя працівників.
15. Охарактеризуйте поняття «емоційна культура організації» та можливості її розвитку психотерапевтичними методами.
16. Дослідіть психотерапевтичні методи зниження тривожності та напруженості персоналу.
17. Проаналізуйте роль супервізії та інтервізії у психотерапевтичній підтримці персоналу.
18. Охарактеризуйте психотерапевтичні підходи до розвитку командної взаємодії.
19. Дослідіть значення когнітивно-поведінкової терапії у подоланні професійних стресів.
20. Проаналізуйте психотерапевтичні техніки розвитку резильєнтності у персоналу.
21. Охарактеризуйте значення психотерапевтичної підтримки у процесі адаптації нових працівників.
22. Дослідіть шляхи профілактики деструктивних форм поведінки в колективі засобами психотерапії.
23. Охарактеризуйте роль психотерапії у збереженні психологічного ресурсу працівників «ризикових» професій.
24. Проаналізуйте психотерапевтичні аспекти роботи з персоналом у періоди організаційних змін.
25. Розробіть програму психотерапевтичної підтримки персоналу організації (на прикладі конкретної сфери діяльності).

11. Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується **в таких формах:** навчальні заняття за видами, виконання індивідуальних завдань, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

У навчальній дисципліні використовуються такі методи навчання і викладання:

- методи навчання за джерелами набуття знань: словесні методи навчання (лекція, пояснення, бесіда, інструктаж); наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація, спостереження); практичні методи навчання (практична робота, виїзні заняття);
- методи навчання за характером логіки пізнання: аналітичний; синтетичний; індуктивний; дедуктивний; традиційний;
- методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається: проблемний виклад; частково-пошуковий; дослідницький;
- інноваційні методи навчання: робота з навчально-методичною літературою та відео метод; навчання з використанням технічних ресурсів; інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;
- науково-дослідна робота;
- самостійна робота.

12. Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: іспит, стандартизовані тести, виконання творчих завдань, наскрізні та командні проекти, аналітичні звіти, реферати, есе, презентація власних досліджень, виконання практичних завдань, доповіді.

13. Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою. Відповідність 100-бальної шкали оцінювання іншим шкалам оцінювання наведена в таблиці.

**Таблиця відповідності 100-бальної шкали
оцінювання іншим шкалам оцінювання**

100-бальна шкала	Шкала ЄКТС	4-бальна шкала
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
65-79	C	
55-64	D	задовільно
50-54	E	
35-49	FX	незадовільно

14. Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі: фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань, практичних завдань, проектної роботи тощо.

Підсумковий контроль проводиться у формі підсумкової модульної роботи та іспиту.

15. Розподіл та накопичування балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Розподіл балів, які отримують здобувачі очної форми, за результатами опанування навчальної дисципліни, формою підсумкового контролю якого є: іспит

Модуль 1 (розподіл балів)												
Поточний контроль та самостійна робота									Індивідуальні завдання	Підсумкова модульна робота	Іспит	Сума балів
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2										
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	до 9	Т.Т. 1-9	до 30	100
до 3	до 3	до 6 (3+3)	до 6 (3+3)	до 6 (3+3)	до 6 (3+3)	до 6 (3+3)	до 6 (3+3)	до 6 (3+3)		до 10		

Примітка: за виконання творчих робіт з навчальної дисципліни здобувачу можуть нараховуватися додаткові, заохочувальні бали. Сума заохочувальних балів не має перевищувати 20. Максимально можлива сума підсумкової оцінки з дисципліни (з урахуванням додаткових заохочувальних балів) – 100 балів. Види творчих робіт та критерії щодо їх оцінювання наведені у методичних вказівках до виконання індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на кафедрі психології діяльності в особливих умовах (розділ «Оцінювання творчих робіт»).

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми освітнього процесу:

- поточне оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять;
- оцінка (бали) за індивідуальну роботу;
- оцінка (бали) за виконання творчих робіт;
- підсумковий контроль успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу).

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті дисципліни здійснюється в діапазоні від 0 до 3 балів:

3 бали – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни.

2 бали – завдання виконане повністю, але відповіді обґрунтуванні недостатньо.

1 бал – завдання виконане не в повному обсязі, але обґрунтування відповіді недостатнє, у відповіді допущені незначні помилки

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання. При виконанні практичних завдань оцінюється вміння правильно підібрати психодіагностичний комплекс, технології психологічної допомоги та вміння їх застосовувати на практиці.

Підсумкова модульна робота є складовою підсумкового контролю і здійснюється шляхом проведення письмової контрольної роботи у межах залікового модулю дисципліни. Кожен варіант підсумкової модульної роботи складається з двох завдань (теоретичного і практичного). Відповіді на поставленні завдання повинні відображати вільне володіння обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміти застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Критерії оцінювання знань здобувачів очної форми навчання при виконанні підсумкової модульної роботи. Підсумкова модульна робота оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів. Сума балів за виконання одного завдання (як теоретичного, так і практичного) складає 5 балів:

5 балів – питання розкрито в повному обсязі, відповідь вірна, наведено переконливу аргументацію, використовуються професійні терміни, наявний творчий підхід.

4 бали – питання розкрито вірно, але обґрунтування відповіді недостатнє, професійна термінологія використана вірно.

3 бали – питання розкрито в цілому вірно, допущені помилки при аргументації, використана термінологія вірна.

2 бали – питання розкрито частково, допущені значні помилки при аргументації, використана термінологія плутана.

1 бал – питання розкрито на рівні окремих фрагментів, аргументація відсутня.

0 балів – питання не розкрито.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання та передбачає перевірку засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу дисципліни, розвитку їх творчого мислення, набутих знань, умінь та навичок і їх застосування під час вирішення практичних завдань. Здійснюється шляхом складання здобувачами *усного іспиту* за екзаменаційними білетами встановленої форми, комплект яких повинен становити 120% від кількісного складу навчальної групи.

Зміст завдань підсумкового контролю формується відповідно до програми навчальної дисципліни, відповіді на які повинні відображати вільне володіння здобувачами обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміти застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Тривалість усного іспиту для одного здобувача не повинна перевищувати 0,5 години (з врахуванням часу на підготовку та відповідь здобувача). Для уточнення рівня володіння матеріалом дисципліни екзаменатор може задавати додаткові питання.

Здобувач допускається до складання підсумкового контролю, якщо він виконав усі види обов'язкових робіт, що передбачені робочою програмою дисципліни.

У разі отримання незадовільної оцінки, перескладання іспиту з дисципліни

допускається не більше двох разів.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших відповідних сигналів оповіщення іспит переривається та продовжується вже після відбою.

Критерії оцінювання знань здобувачів на підсумковому контролі у формі іспиту (оцінюється від 0 до 30 балів):

30 балів – здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст поставлених завдань;

29-20 бали – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрив зміст поставлених завдань. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки;

19-10 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

9-1 балів – здобувач частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки;

0 балів – здобувач не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту поставлених завдань.

У разі не згоди із результатом підсумкового контролю або порушенням процедури його проведення здобувач має право на їхнє оскарження. Порядок такого оскарження викладений у Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України.

Оцінювання самостійної роботи. Результати самостійної роботи спеціально не оцінюються, але виявляються під час діагностики знань з навчальної дисципліни. Навчальний матеріал дисципліни, засвоєний у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль, передбачений робочим навчальним планом, разом з іншим навчальним матеріалом дисципліни і оцінюється за критеріями відповідного підсумкового контролю.

Оцінювання індивідуальних завдань здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, навчальних практик/практичних занять, контролюється під час модульного та підсумкового контролів. Оцінювання індивідуальних завдань здобувачів очної форми навчання здійснюється в діапазоні від 0 до 9 балів, наприклад:

Реферат, доповідь: 3 бали – у роботі здобувачі правильно виокремили основні положення з різних джерел, логічно та структурно об'єднали їх, коротко проаналізували та зробили ґрунтовні узагальнюючі висновки. Дотримано усі вимоги щодо структурної побудови роботи. Робота містить список використаної літератури, що включає вітчизняні та іноземні літературні джерела;

2 бали – у роботі здобувачі в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерела, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків. Дотримано більшість вимог щодо структурної побудови роботи. Робота містить список використаної літератури, що складається лише з вітчизняних літературних джерел;

1 бал – у роботі здобувачі фрагментарно виокремили основні положення кожного з джерела, не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих

висновків. Не дотримано вимог щодо структурної побудови роботи. Список використаної літератури оформлений не вірно або відсутній;

0 балів – завдання не виконано або у роботі виявлено факти академічної недоброчесності.

Підготовка огляду певної наукової проблеми/аналізу ситуації:

5 балів – робота виконана у повному обсязі із чітким дотриманням визначеної структури. Робота містить ґрунтовний аналіз, висновки та рекомендації з порушеної проблеми;

4 бали – робота виконана у повному обсязі із дотриманням визначеної структури за виключенням деяких елементів. Робота містить аналіз, висновки та рекомендації з порушеної проблеми;

3 бали – робота виконана частково із дотриманням визначеної структури, що містить більшість необхідних елементів. Робота містить поверхневий аналіз, висновки та окремі рекомендації з порушеної проблеми;

2 бали – робота виконана частково. Структура роботи недотримана. Робота містить поверхневий аналіз, окремі висновки. Рекомендації з порушеної проблеми відсутні;

1 бал – робота виконана на рівні окремих фрагментів. Структура роботи недотримана. Робота містить поверхневий аналіз, висновки зроблені не вірно. Рекомендації з порушеної проблеми відсутні;

0 балів – завдання не виконано або у роботі виявлено факти академічної недоброчесності.

Есе: 3 бали – здобувач створює оригінальний за думкою та оформленням письмовий твір відповідно до навчальної ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; вправно формулює тезу; аналізує різні погляди на той самий предмет, наводить доречні аргументи, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних психологічних проблем; приклади переконливі, конкретизовані; цілісний, послідовний і несуперечливий розвиток думки (логічність і послідовність викладу); висновок відповідає запропонованій темі й органічно випливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів;

2 бали – здобувач самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; формулює тезу, що відповідає запропонованій темі; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; наводить доречні аргументи; висновок відповідає запропонованій темі; у роботі виявлені недоліки за двома показниками: тезу чітко не сформульовано, відсутність виразної особистісної позиції, належної її аргументації;

1 бал – побудований текст характеризується фрагментарністю; сформульована теза не відповідає запропонованій темі; наведені аргументи не є доречними; прикладів немає або вони не є доречними;

0 балів – завдання не виконано або у роботі виявлено факти академічної недоброчесності.

Групова презентація: 3 бали – усі ідеї подані таким чином, що демонструють глибокі знання здобувачів про предмет дослідження і здатність мислити логічно. Тема презентації чітко визначена і добре розроблена. Презентація має зрозумілу і логічну структуру, організована. Дотримані прийняті норми культури презентації, автори творчо підійшли до її оформлення. Робота не переобтяжена текстом. Наявні гіперпосилання працюють коректно. Усі учасники групи беруть активну участь у висвітленні презентації;

2 бали – більша частина ідей подані таким чином, що демонструють значні знання здобувачів про предмет дослідження і здатність мислити логічно. Тема презентації доволі чітко визначена і задовільно розроблена. Презентація має зрозумілу і логічну структуру, у достатній мірі організована. Дотримані прийняті норми культури презентації. Робота дещо переобтяжена текстом, що ускладнює її сприйняття. Наявні гіперпосилання працюють. Переважна більшість учасників групи беруть участь у висвітленні презентації;

1 бал – більшість ідей у презентації виражені нечітко. Тема визначена нечітко і розроблена з помилками. Презентація має порушену структуру або взагалі її не має. Зустрічається багато порушень прийнятих норм культури проведення презентації. Окремі учасники групи або лише один з них може пояснити викладені ідеї;

0 балів – завдання не виконано або у роботі виявлені факти академічної не доброчесності;

Проектна діяльність: 5 балів – робота виконана у повному обсязі на актуальну та практично значущу тему. Наявний творчий підхід до вирішення проблеми. У роботі правильно визначено об'єкт та предмет дослідження. Обґрунтовано використано доцільні методи. Містяться відповідні висновки з якісними і кількісними даними. Презентація проекту містить необхідний ілюстраційний матеріал, доповідач вільно орієнтується у поданому матеріалі, відповідає на поставлені запитання;

4 бали – робота виконана у повному обсязі на актуальну та практично значущу тему. У роботі правильно визначено об'єкт та предмет дослідження. Доцільно використано методи. Містяться відповідні висновки. Презентація проекту містить необхідний ілюстраційний матеріал, доповідач орієнтується у поданому матеріалі, відповідає на поставлені запитання з незначними помилками;

3 бали – робота виконана. У роботі визначено об'єкт та предмет дослідження, що потребують уточнення. Доцільно використано методи. Містяться відповідні висновки. Презентація проекту містить ілюстраційний матеріал, дещо перевантажений текстом, доповідач переважно орієнтується у поданому матеріалі, відповідає на поставлені запитання з помилками.

2 бали – робота виконана частково. У роботі невірно визначено об'єкт та предмет дослідження. Використані методи переважно вжито доцільно. Містяться часткові висновки. Презентація проекту перевантажена текстом, доповідач слабо орієнтується у поданому матеріалі, відповідає на поставлені запитання з грубими помилками;

1 бал – робота виконана на рівні окремих фрагментів. У роботі невірно визначено об'єкт та предмет дослідження або вони відсутні. Використані методи недоцільні. Містяться часткові висновки. Презентація проекту відсутня, доповідач не орієнтується у поданому матеріалі;

0 балів – завдання не виконано або у роботі виявлені факти академічної не доброчесності.

16. Перелік завдань для підготовки до іспиту

1. Охарактеризувати історію розвитку та сучасні етапи психотерапії.
2. Розкрити зміст поняття про психотерапію.
3. Проаналізувати етапи психотерапевтичного процесу.
4. Визначити види, підходи та методи психотерапевтичного процесу.
5. Розкрити особливості психотерапії фахівців екстремального профілю діяльності.
6. Проаналізувати етичні принципи психотерапевта.
7. Проаналізувати теоретичні основи психотерапії фахівців екстремального профілю діяльності.
8. Дати характеристику основним скаргам клієнта.
9. Охарактеризувати психодинамічну модель психотерапії та можливості її використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
10. Проаналізувати генезу неврозу в психодинамічній психотерапії.
11. Визначити результат психотерапевтичного впливу в психодинамічній психотерапії.
12. Охарактеризувати когнітивно-біхевіоральний напрям психотерапії та можливості його використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
13. Проаналізувати генезу неврозу в когнітивно-біхевіоральному напрямку психотерапії та визначити результат психотерапевтичного впливу.
14. Охарактеризувати гуманістичний напрям психотерапії та можливості його використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
15. Проаналізувати генезу неврозу в когнітивно-біхевіоральному напрямку психотерапії та визначити результат психотерапевтичного впливу.
16. Охарактеризувати тілесно-орієнтований підхід до подолання психотравм фахівцями екстремального профілю діяльності.
17. Проаналізувати генезу неврозу в тілесно-орієнтованому напрямку психотерапії та визначити результат психотерапевтичного впливу.
18. Охарактеризувати гештальт-терапію та можливості її використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
19. Проаналізувати генезу неврозу в гештальт-терапії та визначити результат психотерапевтичного впливу.
20. Охарактеризувати трансактний аналіз та можливості його використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
21. Проаналізувати генезу неврозу в теорії трансактного аналізу та визначити результат психотерапевтичного впливу.
22. Охарактеризувати аналітичної психотерапію та можливості її використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
23. Проаналізувати генезу неврозу в аналітичній психотерапії та визначити результат психотерапевтичного впливу.
24. Охарактеризувати індивідуальну психотерапію та можливості її використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
25. Проаналізувати генезу неврозу в індивідуальній психотерапії та визначити результат психотерапевтичного впливу.
26. Розкрити особливості використання технік психоаналізу у психотерапії.

27. Розкрити особливості використання технік аналітичної психотерапії.
28. Розкрити особливості використання технік індивідуальної психотерапії.
29. Охарактеризувати характерологічний аналіз К. Хорні та можливості його використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
30. Проаналізувати генезу неврозу в характерологічному аналізі К. Хорні та визначити результат психотерапевтичного впливу.
31. Розкрити особливості використання технік характерологічного аналізу.
32. Розкрити особливості використання технік характерологічного аналізу.
33. Охарактеризувати теорії інтерперсональних відносин та можливості їх використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
34. Проаналізувати генезу неврозу в теорії інтерперсональних відносин та визначити результат психотерапевтичного впливу.
35. Охарактеризувати теорії характерологічного аналізу В. Райха та можливості їх використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
36. Проаналізувати генезу неврозу в характерологічному аналізі В. Райха та визначити результат психотерапевтичного впливу.
37. Охарактеризувати суть біоенергетичного аналізу та можливості його використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
38. Проаналізувати генезу неврозу в біоенергетичному аналізі та визначити результат психотерапевтичного впливу.
39. Охарактеризувати суть клієнт-центрованої психотерапії та можливості її використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
40. Проаналізувати генезу неврозу в клієнт-центрованій психотерапії та визначити результат психотерапевтичного впливу.
41. Розкрити особливості використання технік клієнт-центрованої психотерапії.
42. Охарактеризувати суть поведінкової психотерапії та можливості її використання фахівцями екстремального профілю діяльності.
43. Проаналізувати генезу неврозу в поведінковій психотерапії та визначити результат психотерапевтичного впливу.
44. Розкрити особливості використання технік в поведінковій психотерапії.
45. Дати характеристику сугестивним технікам психотерапії.
46. Визначити та охарактеризувати основні напрями психотерапії в сучасному світі.
47. Розкрити зв'язок між медичною та немедичною психотерапією.
48. Визначити сучасні тенденції психотерапії фахівців екстремального профілю діяльності.
49. Підібрати психотерапевтичні вправи відповідно до напрямку психотерапії та проаналізувати можливості їх використання фахівцями екстремального профілю діяльності в умовах війни.
50. Подолання негативних психологічних наслідків війни за допомогою психотерапевтичних технік.
51. Основна проблематика і особливості розвитку психотерапевтичної допомоги в умовах війни.

52. Можливості когнітивно-поведінкової терапії для подолання психологічних наслідків війни та насилля.

53. Можливості гештальт-терапії для подолання психологічних наслідків війни та насилля.

54. Можливості технік тілесно-орієнтованого напряму психотерапії для подолання психологічних наслідків війни.

17. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних завдань, попередня підготовка до семінарських та практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Беззастережне дотримання під час занять правил безпеки, вимог охорони праці, санітарно-гігієнічних норм та протиепідемічних заходів.

3. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

4. Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання з дисципліни, набутих у неформальній та/або інформальній освіті.

5. Здобувачі освіти мають право на оскарження результатів підсумкового контролю з дисципліни або процедури його проведення.

6. Здобувачі освіти мають право на самостійний вибір форм і проблематики індивідуальних завдань.

7. При виконанні індивідуальної роботи здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись політики академічної доброчесності. У разі виявлення фактів порушення політики здобувачі несуть персональну відповідальність згідно із законодавством України та нормативними документа НУЦЗ України.

18. Рекомендовані джерела інформації

Нормативні документи

1. Стандарт вищої освіти України із галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 565 (зі змінами).

2. Освітньо-професійна програма «Робота з персоналом» для підготовки бакалавра в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 «Психологія». Черкаси: НУЦЗ України.

Базова література

1. Карпенко Є. Методи сучасної психотерапії : навч. посібник. Дрогобич : Посвіт, 2015.

2. Кошова І. В., Литовченко Н. Ф. Психотерапія: навч.-метод. посібн. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2022. 113 с.

3. Михальченко Н. В. Психотерапія з психокорекційною роботою. Навчально-методичний посібник; автор-упорядник Михальченко Н.В. Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2018. 236 с.

4. Мушкевич М. І. Основи психотерапії : навч. посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 420 с.
5. Основи психотерапії: навч. посібник. К.В. Седих та ін.; за ред. К. В. Седих, О.О. Фільц. Київ : Академвидав, 2016. 191 с.
6. Сабліна Н. Навчально-терапевтичний посібник «Психологічне консультування та психотерапія, 2024. 223 с.

Допоміжна література

1. Амурова Я. Глибинно-психологічні чинники саморуйнівної поведінки суб'єкта. *Проблеми екстремальної та кризової психології*. №2(4). 2022. С. 65-74.
2. Афанасьєва Н. Є. Особливості та ефективність психологічного консультування пожежних-рятувальників при переживаннях провини, сорому, кризи. *Проблеми екстремальної та кризової психології*. 2016. Вип. 20. С. 3-14.
3. Байєр О. О. Життєві кризи особистості : навч. посіб. Дніпро : ДНУ, 2010. 244 с.
4. Булах І. С. Психологія життєвих криз особистості: навч. посіб. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. 110 с.
5. Герман Дж. Психологічна травма та шлях до видужання. Наслідки насильства – від знущань у сім'ї до політичного терору. Львів : Видавництво Старого Лева, 2015. 416 с.
6. Зливков В. Л., Лукомська С. О., Федан О. В. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях. Київ : Педагогічна думка, 2016. 219 с.
7. Кризові стани в сучасних умовах: діагностика, корекція та профілактика / за ред. Л. М. Юр'євої. Київ : Видавництво ТОВ «Галерея Принт», 2017. 174 с.
8. Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: зб. матеріалів доп. учасн. V Міжнародної наук.-практ. конф. / Сумський держ. пед. ун-т імені А. С. Макаренка. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 477 с.
9. Титаренко Т. М. Посттравматичне життєтворення: способи досягнення психологічного благополуччя: монографія. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 160 с.
10. Coombs T., Holladay S. The Handbook of Crisis Communication: Second Edition. Wiley-Blackwell, 2022. 592 p.

Інформаційні ресурси

1. Психологічна допомога особистості, що переживає наслідки травматичних подій : зб. статей / Ін-т соціальної та політичної психології ; Представництво Польської академії наук у м. Києві ; Соціально-психологічний методичний реабілітаційний центр. Київ : Міленіум, 2015. 150 с. URL: <http://surl.li/nvpvdb>

Розробник:

доцент кафедри психології
діяльності в особливих умовах,
доктор філософії з психології

Яна АМУРОВА